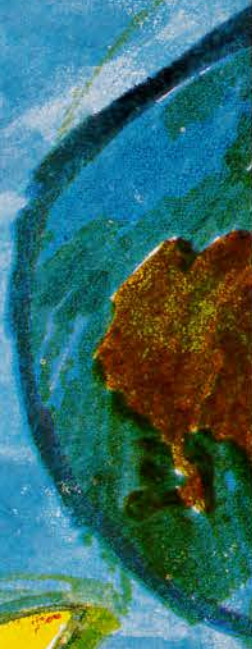

GALEBB

4

1971-72

GALEB MLADINSKA REVIJA

Leto XVIII
Številka 4
Januar 1972

Mesečnik (8 številok)

Izdaja:

Založništvo tržaškega tiska, Trst

Glavni urednik:

Lojze Abram

Odgovorni urednik:

Albin Bubnič

Uredništvo in uprava:

Ul. G. Amendola 12
34134 Trst - tel. 415534

Tiska:

Graphart, Trst

Naslovna stran:

Marko Zubalič
5. razred
osn. šole Sv. Frančišek

Posamezna številka:

150 lir

Letna naročnina:

1200 lir

Vsebina

Angelo Cerkvénik: Maričina skrivnost	81
Stana Vinšek: Zgodba	85
Prešernova šolska leta	86
Danilo Gorinšek: Zimska nagajivka	87
Kajetan Kovič: Preštevanka	88
Elizabeta Koman: Šola na gričku	89
Ludovika Kalan: Muček in snežinka	91
Črtomir Šinkovec: Močnejši kot lev	92
Meta Rainer: Bele plesalke	94
Danilo Gorinšek: Stari kuža	94
Ivan Špolar: Srečanje z živalmi	95
Ludovika Kalan: Zima	97
Lojze Abram: Prvi festival miniba- sketa	98
Naši mladi sodelavci	99
Šolarji pišejo	100
Natečaj	101
Nagrada uganka	104

Angelo Cerkvénik

Ilustr. Milko Bambič

Ovire

Gorjanec je še tisti večer, ko se je po pomenku z Lisjakom vrnil domov, spregovoril z Zalko. Žena je Markovi nameri odločno nasprotovala.

»Pomisli, partizan si bil, v koncentracijskem taborišču si trpel, zdaj pa boš vse, za kar si se boril in trpel, za kar so sto tisoči žrtvovali življenja, poteptal v blato!« mu je očitala.

Strup, ki ga je vbrizgnil Lisjak v Markove možgane, se je razlil po vsem njegovem telesu in zagospodaril njegovi volji, njegovemu hotenju.

»Drugi spravljajo v svoje žepce po tisoče dolarjev podkupnine, jaz pa naj bi mirno gledal, kako mi vene Mariča, ker mi nihče noče pomagati. Ne, ne bom...«

Zalka je odločno, glasno, za Marka preglasno, ugovarjala:

»Prvič je to obrekovanje. Takemu človeku, če lahko sploh rečem: človek, ne moreš in ne smeš verjeti. Tak malopridnež, ki iz tuje nesreče črpa bogastvo, ki krade ljudem zdravje in življenje, tak podlež tudi laže in obrekuje, ker vidi v vsakomer, s komer ima opravka, sebi enakega pajdaša...«

»Ne riči tako, Mariča bo slišala...« se je zbal Marko.

»Naj sliši, naj zve, da si slabič; ki se da zapeljati od vsake šleve!« ga je na ves glas zavrnila.

Mariča je res vse slišala. Zdelo se ji je, da se ji je v zadnjem času sluh izredno izostril. Vse je slišala in po hrbtenici so jo spreleteli mrzli srhi.

»Slabič sem, ker hočem pomagati Mariči, kaj?« se je razburil Marko.

»Ne samo slabič, tudi pokvarjen si, ker misliš, da greš lahko čez trupla nešteti-
tih žrtev k cilju, k ozdravitvi Mariče. Tudi jaz bi dala vse, celó življenje, a svoje, ne tuje, bi žrtvovala, če bi ji lahko vrnila vid, ne pa tisoče drugih življenj, do katerih nimamo pravice ne jaz ne ti ne kdo drug...«

»Čvekaš! Kakšna tuja življenja?« se je jezil Marko.

»Vse kaže, da si tudi oslepel, da več ne vidiš, kakšne strahote povzročá uživanje mamil, v prvi vrsti hašiša. Smrt pri živem telesu — blaznost. Dan za dnevom beremo v časnikih. Ti pa si, zdi se, slep in gluhi. Ne vem, kaj bi rekel, če bi začela uživati hašiš Mariča!«

»Nikdar, nikdar!« je zavpil.

»Drugi pa naj ga uživajo, drugi naj polnijo blaznice!«

»Drugi ga bodo uživali, pa naj ga prinese v Trst Marko, Peter ali Pavel. In če mora, razumeš: m o r a priti hašiš čez mejo, zakaj ne bi nekaj tisoč dolarjev, ki jih prav zdaj tako krvavo potrebujem, padlo v moj žep? Ne bom se več prerekal. Tako sem sklenil in tako bom napravil!«

»Tako torej, če drugi krađejo in ubijajo, kradi in ubijaj še ti! Globoko si padel!« ga je ozmerjala in opozorila: »In niti pomislil nisi, da bi te lahko pri tem umazanem poslu zalotili in vražje zašili!«

»Ne bojim se. Še nikdar mi niso pregledovali ne žita ne krompirja ne fižola, ki sem ga prepeljeval čez mejo za setev in sajenje, še nikdar ni nihče stikal po vreči sena, ki sem ga jemal s seboj za Miška.«

»Kar še ni bilo, se lahko jutri ali pojutrišnjem zgodi!« je zlovešče napovedala Zalka.

Mariča, ki je prisluškovala pri vratih in se po zadnjih materinih besedah urno umaknila ter smuknila v svojo sobo, mu je potihoma, toda odločno zagotovila:

»Niti grama hašiša ne boš prepeljal čez mejo, za to bom poskrbela jaz!«

Nekaj dni pozneje se je Lisjak s starim volkswagnom pricizil na Gorjančevino. Bil je zoprno sladak kakor saharin, prinesel je Zalki in Mariči vsaki po eno židano ruto. Ne Mariča ne Zalka se nista za darilo zahvalili, nista ga hoteli niti sprejeti. Lisjak je položil ruti na mizo... Gorjanec in Lisjak sta odšla in se zaprla v hlev, kjer je bil na desni strani vhoda poseben prostor za poljsko in drugo orodje. V kotu je bila tudi nekakšna shramba za semensko žito, fižol in krompir ter seme raznih povrtnin.

Nad hlevom je bil skedenj, dohod vanj je bil zadaj po dovoznem nasipu. Mariča je skedenjska vrata, zapahnjena s kovinsko zatiko, neslišno odprla, se zmuznila na skedenj in se tiho tiho kakor kuna splazila v svisli ter napeto prisluškovala. Možakarja sta se pomenkovala komaj slišno, Mariča pa, ki so je bile sama ušesa, ni preslišala niti besedice.

»Tvoja žena me je pogledala

kakor modras, zavrnila je darilo, gotovo si ji vse sčvekal!« je siknil Lisjak.

»Jaz ne čvekam, zapomni si!« ga je jezno zavrnil Gorjanec. »Povedal pa sem ji,« je priznal. »Ona odločno nasprotuje. Boji se, da bi me zalotili, ima pa zoper najino početje tudi moralne pomisleke.«

»Neumnost si napravil. Utegnila bi komu kaj zblebetati.«

»Ne bo. Ni take sorte ženska. Pa tudi boji se zame. Sicer pa: s kom se ona sploh pomenkuje?«

»Kaj pa deklič? Ali kaj ve?« se je pozanimal Lisjak.

»Ne, Mariča nič ne sluči.«

Mariča se je morala, čeprav jo je razganjala jeza, nasmehnuti.

»Prinesel sem ti štiri vrečice hašiša, ko boš te spravil čez mejo, ti prinesem še štiri pa še štiri in nemara pozneje še več,« je dejal skušnjavec in mu vrečice izročil.

»Zakaj mi nisi pripeljal naenkrat kar kakšnih dvajset vrečic. Rad bi opravil vse naenkrat.«

»To pa ne! Če te ujamejo...«

»Ujamejo?« se je začudil Marko. »Mar mi nisi zagotavljal, da ni nikakršne nevarnosti?« mu je segel v besedo.

»Nikakršne nevarnosti? Ne bodi otročji! Nevarnost je vedno. Kdo ve, kaj se utegne primeriti?! Konj je plašna žival. Lahko ga preplaši kak avto ali kaj drugega. Konj zdivia, voz se prevrne, vreča zleti na cesto, se raztrga... Pokaže se hašiš... Ali je takšna možnost popolnoma izključena? Vem za primer, ko se je splašil konj prav po neumnosti. Na cesti je ležal rdeč papir. Nepričakovano je zapihal vrtinčast veter in z naglico dvignil papir, ki je malone dregnul konja v gobec. Žival se je vzpela na zadnje noge, voz se je preobrnul, zdrob, ki je bil v vrečah, se je razsul počesti. Kaj takega se utegne primeriti tudi tebi in sploh vsakomur.«

»Meni ne, prepričan sem, da ne,« ga je zavrnil Gorjanec. »Moj Miško je miren, flegmatičen konj, nič ga ne more vznemiriti, nič razburiti. Pa tudi prele-noben je, da bi se vzpenjal na zadnje noge.«

»Prav, tem bolje! A nepredvidenih možnosti je nič koliko. Jutri, pojutrišnjem, ko boš peljal na ono stran, utegne priti kakor nalašč kak nov carinik, ki te ne pozna, pobrsko malo po vrečah...«

»Nehaj že! Ni verjetno!« se je razhudil Gorjanec.

»Ne jezi se! Tudi neverjetne domneve se včasih uresničijo,« je trmoglavil Lisjak. »Zato moramo biti previdni.«

»Ko bi bil mislil na vse to, ne bi bil nikdar privolil v to pustolovščino!«

»Eh, moj dragi, kdor ne tvega, od kraja do kraja večer revež bega! Tako je večkrat dejal moj ded. Brez tveganja ni cvenka! Pomisli, koliko bi izgubil, če bi mi kar na en mah zaplenili vse štiri vrečke hašiša! Doslej sem izdal za te vrečke najmanj šestdeset do sedemdeset tisoč dolarjev! Lepo in previdno! Pri prvem prevozu samo dve vrečki! Niti grama več! Prepelješ, recimo, dve vreči pšenice v spodnjo vtakneš vrečko hašiša, v vrečo s senom za Miška pa še eno vrečko. To naj bo za prvič vse. Jaz te bom z avtom počakal na pešpoti pri tvojih njivah. Kdaj nameravaš prepeljati?«

»Če ne bo deževalo, prihodnji ponedeljek,« je po krajšem premišljevanju rekel Gorjanec.

»Ali ne bi mogel prej, recimo že v petek ali vsaj v soboto?«

»Za petek in soboto sem se že zmenil s sosedom. Mi bo pomagal popraviti lojtrnik. Že v decembru sem ga zaprosil, pa je odlašal in odlašal, no zdaj, ko sva se končno zmenila, nikakor ne morem odložiti. Mislim, da je vseeno, dva dni prej ali dva dni pozneje,« je menil Gorjanec.

»Naj bo, pa v ponedeljek. Čakal tem bom ob enajstih.«

»Lahko že ob desetih.«

»Segla sta si v roke in se poslovila. Gorjanec je vrečke hašiša zaklenil v omaro, v kateri je imel orodje, žeblje in vijake.

Mariča se je dvignila, stresla s sebe seno in se previdno, tihceno zmuznila s skednja v bližnji gozdiček, se usedla na star, že na pol trhel bukov štor in premišljevala, kako naj onemogoči umazano raboto. Hudo ji je bilo, zavedala se je pač, da je povzročiteljica oziroma pobudnica vsega zla njena bolezen. Pa še nečesa se je zavedala; če bo oče to pot zabredel, ga bo zločin vlekel v čedalje nevarnejše močvirje, iz katerega se bo le stežka ali se sploh ne bo rešil. Zločin je kakor kuga, kogar se dotakne, ga skoraj gotovo pogubi. Dolgo si je belila glavo z vprašanjem, kako naj prepreči zločinsko nakano. Počasi si je v mislih oblikovala načrt.

»Kje si bila?« jo je vprašal oče, ko je stopila v kuhinjo.

»Tu in tam, nazadnje sem sedela v gozdu na bukovem panju in, med drugim, opazovala mravlje, kako so se mučile. Videla sem, kako je bržčas sto ali mogoče kar dvesto mravelj prineslo precej debelega deževnika na mravljišče. Zdele so se mi kakor delavci, ki so v davni nosili velikanske kvadre za gradnjo piramid,« je pripovedovala. Ni se zlagala. Tudi mravlje je opazovala. Vedno jih je rada opazovala in občudovala.

»Pridne so,« je rekla Zalka.

»So pa tudi roparice,« je pripomnil oče.

»Kakor da smo ljudje boljši!« mu je oporekla Mariča. »Česa vsega mi ne počenjamo?! Mravlje in celó velike roparice v zraku, na kopnem in v vodah so v primeri z nami pravi angeli!«

»Nemara nimaš neprav,« ji je zamišljeno pritrdil oče.

Mariča je odšla v svojo sobo, se ulegla, počivala in še vedno premlevala v mislih svoj načrt. Ko sta popoldne oče in mati odšla na vrt, ki je bil precéj oddaljen od hiše, se je usedla k mizi in napisala pismo:

»Carinarnici...«

Te dni se potika tod okrog neki nepridiprav iz Trsta in skuša med dvolastniki pridobiti koga, ki bi hotel prepeljati čez mejo večje količine hašiša. Verjetno bo neki tak dvolastnik skušal prepeljati v ponedeljek, 23. t.m., nekaj hašiša v ploščicah čez mejo, bržkone prav čez vaš prehod. Hašiš namerava skriti v semenski pšenici in v vreči s senom, t.j. v vreči, v kateri ima krmo za konje. Pazite nanj! Če ga ne boste ujeli prvič, ga poskušajte ujeti drugič, tretjič! Natančno pregledujte tudi vreče drugih dvolastnikov, t.j. tudi dvolastnikov, ki bodo morebiti skušali pretihotapiti hašiš čez mejo že v tem tednu! Opozorite carinarnice tudi na drugih mejnih prehodih!

19. marca 19...

N. N.«

Pismo je naslovila na carinarnico ob prehodu, čez katerega se je vozil na svoj svet njen oče. Medtem ko sta oče in mati delala v vrtu, je Mariča zajahala Miška in ubrala pot proti Zapotočju, vasi pod Gadjim bregom, kjer je vrgla pismo v poštni nabiralnik. Miško je bil ves srečen, da se je tako sprehodil z Maričo. Imel jo je neznansko rad. Vselej, kadar jo je zagledal, je glasno zahrzal in je, če je le mogel, prižl glavlo k njenemu licu. Dobro je vedel, da Mariča ni kdove kako dobra jahačica, ter je na moč previdno stopal, da je ne bi stresel s sebe.

»Tako, to bi bilo urejeno!« je po tihem dejala, ko sta se z Miškom vračala na Gorjančevino. »Težje delo me še čaka.«

Nato je Mariča Miška dolgo ljubkovala, ga božala po nozdrvi in ga nagradila z nekaj kockami sladkorja. Starša, ki sta se pozno zvečer vrnila domov, nista niti slutila, da je bila Mariča odjezdila v Zapotočje.

Stana Vinšek:

Ilustr. Bine Rogelj

ZGODBA

Z levo nogo vstal sem v petek —
tole zgodbe e začetek.

Mleka mi je dala strina —
tole zgodbe je sredina.

Ker razbil sem prazen lonec —
pa je moje zgodbe konec.

Prešernova šolska leta

prav tedaj v njem porodili prvi zarodki svobodoljubnega čustvovanja, ki ga je potem spremljalo skozi vse življenje.

Njegova nadarjenost mu je omogočila, da je tudi v gimnaziji bil med najboljšimi. Kar je prebral, si je za vedno zapomnil, zlasti hiter pa je bil v računanju. Vzgoja v gimnaziji je tedaj prvenstveno slonela na učenju latinščine in grščine ter latinske in grške književnosti. Prešeren je ta dva predmeta vzljubil in prebiral latinske in grške pesnike ter jih tudi prevajal. To učenje je v njem krepilo prirojeni mu ritmični in izrazni dar.

Vsa leta učenja na gimnaziji so bila v znamenju najodličnejših učnih uspehov, ki so mu jih nekateri profesorji včasih skušali izpodbijati v korist premožnejših in v družbi bolj imenitnejših součencev. Prešeren se je proti takim krivicam pritoževal pri svojem starem stricu Jožefu, vendar

Ljubljanski licej v Prešernovih časih

Francetu je bilo osem let, ko je zapustil domačo hišo in odšel k stricu Jožefu na Kopanj, kjer so živele tudi njegova babica in dve njegovi teti. Na materino željo je stric 1810. leta poslal Franceta v slovito normalko v Ribnici na Dolenjskem, da bi se pripravil za latinske šole. Tu se je razodela Prešernova nadarjenost. Bil je najboljši učenec in je na koncu leta po tedanjih običajih dobil knjižno darilo.

Tretji razred normalke je Prešeren doštudiral v Ljubljani, v zadnjem letu francoskih ilirskih provinc. Še istega leta se je vpisal na gimnazijo, ki je bila urejena še po francoskem učnem načrtu, zato je tudi Prešeren zopetno utrjevanje fevdalnih odnosov, po vrnitvi avstrijske oblasti, doživljal z mešanimi čustvi, kot pač vsa tedanja učeča se mladina. Mogoče so se

je bil do sošolcev vedno priljuden, dober in ustrežljiv, ker so mu ti brez zavisti priznavali prvenstvo.

France se je po končanih šestih gimnazijskih razredih vpisal na licej. Tedaj je bil star 19 let. in začela se mu

je vsiljevati misel, da se posveti univerzitetnemu študiju. Razmišljal je o pravu, čeprav ni imel še pravega veselja, ker ga je bolj mikalo pesnikovanje.

Po A. Slodnjaku

Danilo Gorinšek

Ilustr. Marjanca Jemec-Božič

ZIMSKA NAGAJIVKA

ENA DVE TRI —
Z NEBA SE SNEG PODI.
KAJ LE ZDAJ NAPREJ BI ŠTELI,
SNEG ŽE ZEMLJO SAM POBELI,
ENA DVE TRI —
KAR URNO UO SANI!
ENA DVE TRI —
KDO Z NAMI ZDAJ DRŽI?
KDOR ZA MRAZ SE NIČ NE ZMENI,
SANKA SE ČEZ BREG SNEŽENI,
ENA DVE TRI —
SAJ MLADE JE KRVVI!
ENA DVE TRI —
ZMRZLJIVCEV MAR NAM NI!
KOGAR MRAZ V KOSTI ZAREŽE,
ZA DOMAČO PEČ NAJ LEŽE,
ENA DVE TRI —
TAM ZIMO NAJ PRESPI!

KOTIČEK ZA NAJMLAJŠE

Kajetan Kovič
Ilustr. Božo Kos

Preštevanka

TINKA,
TONKA,
NINA,
NANA,
KDO ULOVIL
BO CIGANA?
TINE,
TONE,
JURI,
JANKO —
KDO ULOVIL
BO CIGANKO?
TA CIGAN
JE STRAŠEN
MOŽ,
POLN OTROK
NJEGOV JE
KOŠ.
JE CIGANKA
ŠKRBASTA,
SKILASTA
IN GRBASTA.
MENE NOČE,
TI BOŠ NJEN —
VIJA,
VEJA,
VAJA —
VEN!

Piše in riše: **Elizabeta Koman**

III. DEJANJE

Prizorišče kot v I. in II. dejanju. Pred bajto.

1. Prizor

Učitelj - Tinka.

Učitelj sedi s Tinko in ji nekaj bere iz knjige. Okrog niju: srna, jež, polž, pikapolonica, kresnica, volk in majhen zajček. Vsi poslušajo.

Učitelj (končuje zgodbo): Potem so vsi srečni in zadovoljni živeli mnogo, mnogo let...

Tinka: O, kako je bilo lepo. Tudi mamica mi je tako lepo brala... pa sem odšla od nje in jo užaloščila.

Učitelj: Nič več ne žaluj! Vse bo še dobro in mamica te bo veselo objela. Komaj čaka!

Srnica: Na, Tinka, lepe rožice sem ti nabrala.

Tinka: Hvala, hvala.

Volk: Storžke sem ti prinesel, da se boš igrala.

Ježek: Na, hruško debeluško imam zate.

Pikapolonica: Jagodo sem našla. Rdeča je in sladka, le pojey jo.

Tinka: Hvala vam, hvala.

Učitelj: Zdi se mi, da slišim nekaj tam v dalji...

2. Prizor

Zajček Skakalček (počasi priskaklja): Učitelj, slišim ropot, čisto razločno slišim. Pa nič ni videti. Bojim se, dovoli, da ostanem pri tebi.

Učitelj: Nič se ne boj. Veš, obiske dobimo. Naše živalce iščejo Tinkino mamico. Morda so že na poti.

Zajček: Da, ropot slišim, pa nič ni videti.

Učitelj: Počakajmo še malo.

3. Prizor

Žolna: Učitelj, učitelj! Nekdo prihaja, le poglej!

Učitelj (zase): Torej izgleda, da so živalce našle Tinkino mamico.

(Tinka posluša in samo gleda).

4. Prizor

(Pride mama v spremstvu živalic, ki navalijo k učitelju in Tinki).

Hurà, Hurà, Tinkina mama je prišla!
(Učitelj in Tinka veselo vstaneta).

Učitelj: Dobrodošli vsi! Vedel sem, da bodo moje živalce dobro opravile svojo nalogo. Le hitro mi poročajte o vsem.

Čuk: Našli smo Tinkino mamo in tu je. Tinka objemi svojo mamico.

Tinka: Mamica, zlata mamica!

Mama: Tinka moja, moja deklica. Da te le imam zopet živo in zdravo.

Tinka: Odpusti, mamica, da sem odšla brez tvojega dovoljenja.

Mama: Le kdaj si odšla in zakaj?

Tinka: Saj veš! Dolgčas mi je bilo po atku, zdaj pa tudi še po tebi... Mamica moja, ne bom več šla od tebe...

Mama: Že prav, že prav! Ampak kako so te živalce pridne in ljubke. Poiskale so me in mi dopovedovale, kako naj pridem čimprej do tebe. Učiteljevo pismo mi je vse povedalo. (Učitelju): Hvala vam, dobri mož, iskrena hvala.

In tako sem takoj prišla po tebe. Dovolj, učitelj, da se ti prisrčno zahvalim za vse! Čuval si mi Tinko, jo hranil in tolažil...

Učitelj: Zelo rad sem to storil in sem vesel za Tinko in za vas. Tinki je bilo dobro. Imeli smo jo radi, a ji je bilo vseeno dolgčas. Še v sanjah je klicala atka in mamico.

Mama: Dovolj učitelj, da ti stisnem roko, da se zahvalim tudi živalcam za vse, kar so napravile. Za vsakogar imam malo darilce za nagrado in upam, da bom še večkrat skušala povrniti vam vse dobro.

(Učitelju): Najprej tebi — nekaj denarja za popravilo vaše bajte — vaše šole. Tinka bo še obiskala tebe in tvoje šolarčke. Obljubim!

(Živalcam): Ve pa se postavite lepo v polkrog, da ne bom katere pozabila.

Za vsako živalco nekaj! Tinka pomagaj mi!

Tinka: Da, mamica, da! (deli)

Lisici: Kuro imam, debelo kuro zate.

Zajčku: Tebi kup korenčkov in zaljnato glavo.

Volku: Ta debela, mesnata kost naj bo tvoja.

Srni: Najslajše kekse in sladkorčke.

Vzemi.

Ježku: Steklenico mlekca zate sladkosnedeč.

Veverici: Vrečo lešnikov in orehov.

Sraki: Obilo semenja in sončnico.

Čuku: Tri žive miške za tri sočne večerje

Pikapolonici: Zbirko ušic iz našega vrta.

Polžku: Zeljnate sadike, solate in gobo

Kresničiči: Mehko listje naših cvetic.

(Vsak prejme darilo in ga ogleduje)

Vsi: Hvala, hvala. (Nato z žalostnim glasom): Pa vse bi dali, če bi Tinka ostala z nami. Dolgčas nam bo brez Tinke.

Tinka: Tudi meni bo dolgčas. Pogrešala bom šolo na gričku, res mi bo težko brez vas. Učitelju dolgujem mnogo, hvale.

Učitelj: Tinka nas bo prišla še obiskat in mi ji bomo pomagali najti še očka, kajne Tinka?

Tinka: Da, še očka poiščite! Vi znate. Mamica, kje je očka

Mama: (žalostno): Odpotoval je v svet iskat zasluzka. Že dolgo ni pisal in ne vem kdaj se bo vrnil iz daljne tujine.

5. Prizor

Zajček Skakalček (priskaklja ves upehan): Hitro, hitro! Nekdo sprašuje, nekaj išče...

Učitelj: Le kdo je, ali nisi pogledal, kdo je?

Zajček: Mož je. Zbal sem se ga, ker je podoben lovcu ...Ampak nič ni streljal, nima puške.

Učitelj: Aha, morda nekdo, ki ga Tinka pozna.

Tinka: Moj očka?

Mama: Pa ja ne — očka?

6. Prizor

Očka (Vstopi. Zagleda Tinko in mamo):

Končno sem vaju našel! Žena, Tinka, mala moja Tinka! Zdaj ostanem z vama. Nič več ne bom šel na tuje. Doma bomo in živeli bomo srečno!

Tinka: Očka, očka! Si torej res prišel? Živ in zdrav!

Mama: Sanjala sem o tebi. Da si se le vrnil. Vidiš, Tinka te je šla iskat in se zgubila v gozdu. Komaj sem jo našla

Ludovika Kalan:

Mucek in snežinka

*Naš mucek šaljivček na pragu sedi
in s tačico črno snežinke lovi.
So muhice ali metuljčki? Ne ve,
zakaj v čudnem plesu nad jim se vrte.*

*Ujame nobene in to ga jezi,
a že mu snežinka na nosku čepi.
»Oho, nagajivka, sedaj te imam,
s teboj se veselo kar tu poigram!*

*Ne vidim te več, le kam si odšla?»
In kapljica mrzla mu zdrkne na tla.
Užaljen naš mucek nič več ne lovi,
otrese kožušček in k peči zbeži.*

tu na gričku pri dobrem možu in živalcah. Zdaj pa sva našli še tebe! Kakšna sreča!

Živalce: Kakšna sreča! (Vrskajo in se posamično oglašajo).

Učitelj: To je praznik tudi za nas. To moramo proslaviti. Naša šola na gričku naj bo tri dni zaprta. Jedli bomo in plesali kar tri dni. Pospremili bomo naše goste domov in jim želeli vso srečo. Njih sreča je tudi naša.

Vse živalce: Da, da! Srečni ljudje. Srečna naša Tinka!

KONEC

Ilustr. Leon Koporc

Močnejši kot lev

Trikrat dvanajst mesecev je minilo in bližal se je dan, ko bo Tiče slekel vojaško suk-njo.

Divji in spočiti konji Tičetu nikoli niso delali težav. Tega ni mogel nihče do-umeti in so vpraševali:

»Mar konje začaraš?«

Tiče se je muzal:

»S konji moraš biti prijatelj!«

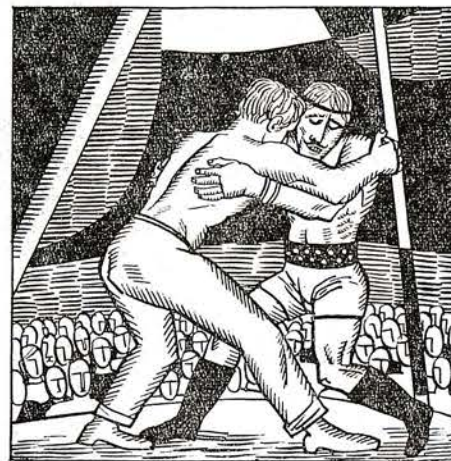
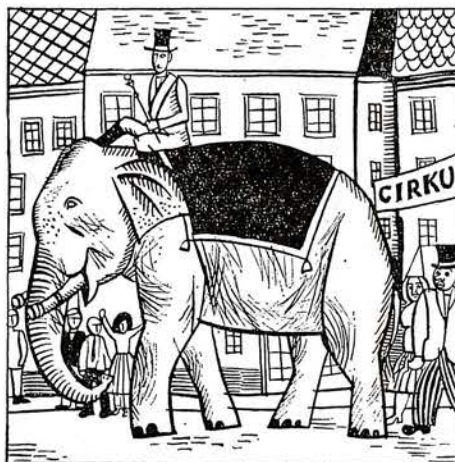
Dan se je nagnil v večer. »Odhajaš?« ga je presenetila lluška s popotnico. »Po-zdravi mi Lipico in morje!« mu je naročila in odhitela v mrak, ki se je gostil med topoli.

Tiče je odšel v hlev in za slovo nasul konjem ovska: »Jejte, moji prijatelji!«

Preden je Tiče slekel dragonsko uni-formo, je v mislih še enkrat preletel tri leta dolgo vojaščino. Kot se je bil težko pri-vadil, tako se zdaj s skrbjo poslavlja od trdega, vendar brezskrbnega vojaškega življenja. Začeti bo moral znova v tržaški ladjedelnici.

Vrnil se je na delo v zaliv.

V enem izmed tistih dni, ko se je Tiče vračal z dela, je po glavni ulici korakal nenavaden sprevod klovnov in slonov. Klovni so v pisanih in smešnih oblekah va-bili meščane v cirkus Busch. Rekli so, da je to najimenitnejši cirkus na svetu. Po mestu pa se je bila že raznesla novica o veli-kanu.

Občinstvo je hrumelo od navdušenja. Spet sta se zgrabila kot dva Herkula. Kite so se napele, členki pokali. Glasovi so bo-drili Tičeta: »Daj, daj, ne pusti se!« Velikan je klecnil in Tiče ga je položil kakor otro-ka. Gledalci so ploskali in rjuli. Odkrili so novega junaka.

Tičetu ni bilo toliko do cekinov kakor do cirkusa. Mož se mu je tudi zasmilil. Ob novem spopadu je pustil, da ga je or-jak navidezno premagal.

Občinstvo je ostalo mirno, kot da je zasluhilo prevaro. Tiče pa je dobil cekine in službo v cirkusu.

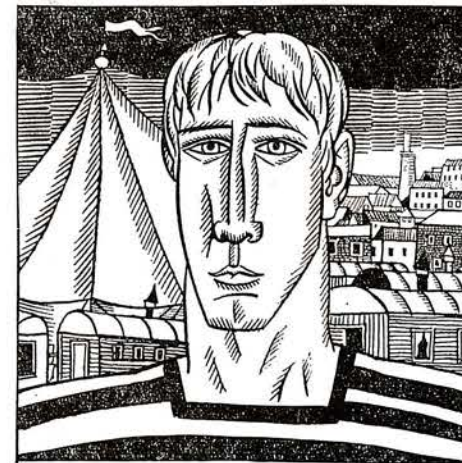

»Pojdimo v cirkus, Tiče,« so ga vabili tovariši.

V areni se je pojavil velikan. Klovni so mu prinašali uteži, ki jih je dvigal, debele jeklene palice, ki jih je lomil v podkve in krivulje. Nato se je obrnil k občinstvu: »Kdo se drzne spoprijeti z menoj?«

Nastala je gluha tišina. Fantje pa so spodbujali: »Tiče, daj!« »Kar bo, pa bo,« se je Tiče znašel sredi arene. Množica je zarjovela. Vendar se bo nekdo spoprijel z velikanom.

Kite so se napele kakor vrvi. Toda boj je bil kratek. Kot bi trenil, je Tiče položil velikana in mu pokleknil na prsi. Ta je hro-pel in se penil od jeze in sramu.

Tiče bi rad postal krotilec.

Postajal je ob kletkah in meril v sebi pogum in strah in prisotnost duha. Le redki so ljudje, ki so jim zveri pokorne.

Tičeta je ob kletkah često zalotil Tung, dobrodušen Kitajček in cirkuški akrobat Uganil je, kaj ga mika, in mu razlagal cirkuške skrivnosti. Vsaka zver ima svoje lastnosti in posebnosti. Vsaka se počuti ope-harjena za džunglo in se maščuje za pri-silno ujetništvo. Tung ni bil slep. Uganil je Tičetovo vročo željo:

»Priporočil te bom Grocku, da te vzame v šolo.«

»Se morda Tung norčuje?« je ugibal Tiče.

Meta Rainer:

Bele plesalke
so priplesale
izpod neba
in so utrujene
legle na tla.
Tu zdaj počivajo,
v krilca široka
nožice skrivajo,
druga ob drugo
tesno se stiskajo,
vse polne biserov
se v soncu bliskajo.
Pestuje zemlja
te bele sestriče,
da se naspé.
Ali gorje!
Vedno bolj drobne
postajajo v lice,
moč jim pojema,
več ne vzlete!
V soncu blestele so,
v njem zvodenele so...

Ilustr. Marjanca Jemec Božič

Bele plesalke

Danilo Gorinšek:

Ilustr. Leon Koporc

Stari kuža

Stari kuža na potep
zdirjal bi pri priči,
če ne padali z nebá
bi snega kosmiči..

Pa ga zebe le preveč,
da se gre potepat,
ker poredneži ga koj
bi hiteli kepat..

Stari kuža na potep
gre pač, ko je zima,
v sanjah le, ko za pečjo
ves dremoten kima...

SLIKE IZ NARAVE

Ivan Špolar

Ilustr. Ive Šubic

Srečanja z živalmi

Nenavadno dogajanje

»Stric, kako to, da je srnjak pozimi brez rogovja?«
»Tudi jelen odvzre ob svojem času rogovje! Da, to je res nekaj nenavadnega,« pravi stric. »Govedo, oven in gams so tudi rogarji, pa ne odvzrejo svojega rogovja nikoli, vse življenje nosijo eno samo rogovje. Srnjak in jelen pa vsako leto rogovje pomladita.«

»Stric,« sprašuje Mojca, »kako pa rogovje živalim zraste?«

»Mladiču odebeli koža na čelu. Ta koža na spodnji strani kosteni in se zaraste s čelno kostjo, tako da nastane nekakšen koščen štrcelj, ki mu pravimo čelni nastavek. Ta je pokrit s staničjem in seveda s kožo, žile pa vanj dovajajo hrano in apnenec. Tako prične rasti

na tem čelnem nastavku roževina, ki se razrašča v obliko rogovja.

Dokler raste, je rogovje pokrito s kožo, s prav nežno dlako, ki ji pravimo tudi mah. Jelenu zraste rogovje v petih mesecih, pa čeprav je še tako veliko. Ko rogovje zraste za tisto leto, preneha dotekati vanj hrana, krvne žile v rogeh in mah pa odmro. Jelen tedaj ob tankih deblih in vejah grmovja osmuka in očisti mrtvo kožo z rogovja. Očiščeno rogovje je najprej svetlo, potem potemni. Rogovje nosi samo samec. To je njegov okras in orožje, s katerim se bije za kašute. Popolnoma preneha dotekati hrana v rogovje šele po paritvi, saj po tem času jeleni rogovja tudi ne potrebujejo. Boj za samice in paritev sta končana. Rogovje tedaj popolnoma odmre in se odkrhne na čelnem nastavku pod rožami. To se zgodi v februarju ali marcu. Podobno kot jelenom raste rogovje tudi srnjakom. Mlad srnjacek dobi že v novembru ali decembru rojstnega leta do 2 cm visoka šilasta

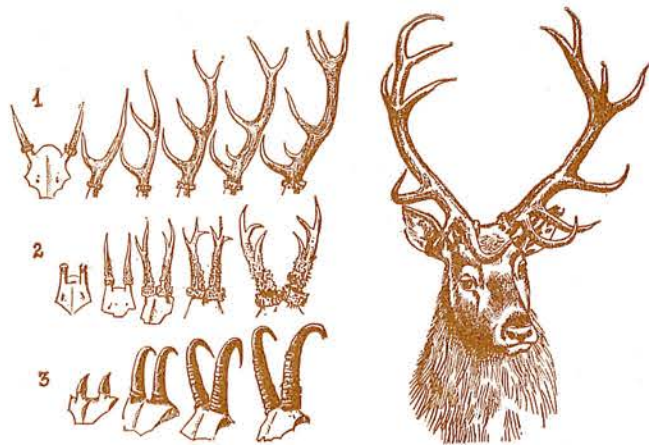

Risba kaže rast rogovja pri jelenu: 1. čelni nastavek tik potem, ko se je z njega z rožo odkrhnil »stari« rog; 2. na nastavku začne takoj debeleti in roženeti venec — vanj žile dovajajo kri in apnenec — iz katerega zraste roža; 3. nekaj dni pozneje to novo tvorbo prekrije nežna koža z dlako, ki ji pravimo mah, štirinajst dni po tem pa je že na čelnih nastavkih razločno videti rast novega rogovja.

rožička. Včasih sta ta dva rožička bolj oblata in podobna gumbom, ki jih čez dobra dva meseca srnjaček že izgubi. V martcu ali aprilu drugega leta svojega življenja pa dobi srnjak že prava šilasta rožička z venci spodaj ali kot tudi pravimo, z rožo. Istega leta v novembru ta šila odvrže in mu v naslednjih mesecih do spomladi zraste novo rogovje, vilasto ali pa s tremi paroški na vsakem stebalu. Takim srnjakom pravimo vilar in šesterak. Šesterak, ker ima na obeh rogeh skupaj šest parožkov. Več kot šesterak srnjak ni nikoli, medtem ko jelenu zraste po osem parožkov na obeh rogeh, po deset, dvanaajst pa tudi štirinajst in več.

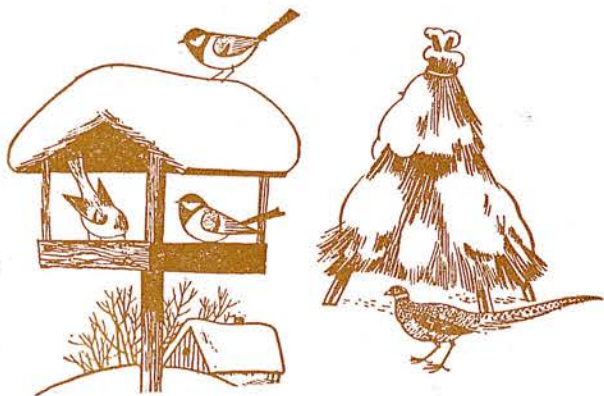
Takim jelonom pravimo deseterak, dvanaajsterak in štirinaajsterak. Jelenu namreč vsako leto zraste po en parožek na vsakem stebalu več

kot prejšnje leto in je do neke starosti njegovo rogovje vsako leto mogočnejše. Ko pa jelen ostari in postane šibkejši, nazaduje tudi rogovje. Ni več tako mogočno. Vsako leto mu zraste šibkejši. To so starci, ki se zagrenjeni in jezni sami potikajo po najbolj temnih gozdovih.

Razvoj rogovja od mladiča do odrasle živali. Jelenu zraste na vsakem stebalu, ali kot pravimo, na vsaki veji, vsako leto po en parožek več (1). Srnjaku zraste rogovje le do šestaka, torej na vsaki veji po trije parožki (2). Gamsovi roglji pa — nosita jih kozel in koza — na istih nastavkih vsako leto »dorastejo« za določeno dolžino. Venci okoli rogljev so »letnice«, kolikor vencev, toliko let je star gamsov kozel ali koza (3).

Pomagajmo divjadi v stiski

Za konec počitnic je stric Jaka peljal Mojco in Tomaža na svoja krmišča. Previdno so se bližali velikim jaslim, založenim s senom. Iz zavetja debelih drevs so opazovali dve srni, ki sta brezskrbno mulili seno. Vse je bilo tako skrivnostno in lepo. Mojca je bila vznemirjena in je pritajeno šepnila stricu: »Stric, ali ti prinašaš seno v jasli?«

»Da, jaz. Povem vama, kako je s prehrano divjadi.«

Prehrana je zelo pomembna za gozdne živali. Če hra-

ne primanjkuje, tedaj se divjad preseli v gozdove z več hrane. Toda ne le to. Ob splošnem pomanjkanju hrane ne živali telesno oslabe, tedaj postanejo manj odporne proti različnim boleznim, oslabele živali tudi niso močne v boju s sovražnikom — z lisico. Srne oslabijo in spomladi skote slabotne mladiče, ki jih tudi težko preživijo. Srnjaku zraste slabo rogovje, to pa ni všeč lovčemu, ki hočejo v gozdovih zdravo divjad, da je trofeja lovčevu v okras in ne v sramoto.

Jelenjadi in srnjadi pokladamo na krmišča suho deljeljo in divji kostanj, fazanom koruzne štoke in razno semenje, prav tako pa tudi jerebicam.«

Dandanes je divjad bolj ogrožena kot nekdaj. Nenehno se mora umikati hrupu civilizacije in modernemu kmetijstvu. Vendar pa si ljudje na moč prizadevajo ohraniti živalstvo v naravi, saj je njen najlepší okras. Postavljajo različna krmišča, kamor se divjad v stiski zateče in kjer najde nujno potrebno prehrano.

Ludovika Kalan

Ilustr. Robert Hlavaty

Na Nanosu sedi in na obalo gleda, od jeze je vsa bleda in kislo se drži.

Še tam bi rada gostovala, oblak snežink s seboj peljala, bi rada palme v led vkovala, srebrne oljke pomorila, ciprese z ivjem okrasila, na trte ne bi pozabila.

A morja topel dih je ne pusti do njih. Še burja se je nekam skrila in na cedilu jo pustila.

Lojze Abram

Prvi festival minibasketa

Športno združenje BOR je v prvih dneh januarja letos priredilo PRVI FESTIVAL V MINIBASKETU, ki je bil združen z risarskim tekmovanjem ex tempore, s pismeno nalogo in fotografsko razstavo. Za festival se je prijavilo lepo število košarkarskih ekip, ki so jih sestavljali dečki rojeni 1962. leta in kasneje. Na igrišču pod koši se je tako znašlo kar osem ekip: Inter 1904, Ferroviario, Trissino, Italsider, Servolana, Saba, Polet in Bor, ki so se potegovali za točke in čim boljše uvrstitev v lestvici. Borbe so bile napete in že v prvem dnevu košarkarskega turnirja se je pokazalo, da je med vsemi najmočnejša ekipa Inter 1904, ki je res, v treh nastopih premagala vse nasprotnike in tako zasluženoma osvojila prvo mesto. Dobro so igrali tudi mali košarkarji Ferroviaria in Poleta, ko so zasedli drugo oziroma tretje mesto, manj sreče pa so imele ekipe Bora, Italsiderja in Trissina, ki so zasedle zadnja tri mesta.

Medtem ko so se dečki na igrišču potegovali za koše in točke, je bilo prvi dan risarsko tekmovanje ex tempore. Prijavilo se je veliko število

otrok. Vsi so se potrudili, nekaj risb pa je bilo takih, da so bile res vredne pohvale. Med posamezniki je zmagal član Interja 1904 Terrile.

Za tekmovanje v pismeni nalogi pa ni bilo veliko prijavljencev. Nekaterim se to tekmovanje ni zdelo privlačno, čeprav je veljalo za končno uvrstitev v ekipni lestvici tega prvega festivala v minibasketu. Med posamezniki je v pismeni nalogi zmagala predstavница Sabe.

Prav ti dve tekmovanji v risanju in pismeni nalogi sta bili veliko presenečenje za marsikoga, ki ni poznal pravil festivala. Večina je namreč mislila, da bo prvo mesto dobilo tisto društvo, ki bo osvojilo prvo mesto v košarki. Dejansko pa ni bilo tako, in prav v tem je bila novost prireditve. Prvo mesto je namreč zasedlo tisto društvo, ki je zbralo največ točk pri vseh treh tekmovanjih, in sicer v košarki, risanju in pismeni nalogi. Zato so bili prvi v ekipni lestvici mladi člani Bora, ki so pri košarki dobili 3 točke, pri risanju 8 in pri pismeni nalogi 8 točk, torej skupno 19 točk. Zmagovalec košarkarskega turnirja Inter 1904 pa

je zasedel tretje mesto, medtem ko je bil Polet drugi.

Sledilo je nagrajevanje. Prireditelji prvega festivala v minibasketu so zbrali nič koliko pokalov, plaket, kolajn in praktičnih daril.

Kolajne je dala tudi Mladinska revija GALEB. Nastopajočim sta pokale, plakete in kolajne delila član ljubljanske košarkarske ekipe Olimpija in jugoslovanski košarkarski reprezentant Borut Bassin ter namiznoteniška igralka in športnica leta 1971 Sonja Milič. Srebrne kolajne Mladinske revije Galeb so dobili igralec Interja Prodan, kot najboljši strelec turnirja, ker je v treh tekmah dosegel 64 košev, najmlajši igralec turnirja Škerlj (Italsider), najbolj simpatičen igralec Brandolisio, član Trissina, in drugi najbolj simpatičen igralec Siracusa (Saba).

Prvi festival v minibasketu je doživel velik uspeh. Nad to prireditve so bili navdušeni nastopajoči, občinstvo in tudi prireditelji, zlasti zato ker pomeni tak festival novo pobudo, ki je morda prva te vrste v Italiji. In ker je festival uspel, upamo, da bo prireditve postala tradicionalna.

DECEMBRSKI DAN NA TRSTENIKU

Hodim po travniku. Nato zavijem v goščo. Gozd je pust, ker ni slišati veselega čivkanja ptic, ampak vidiš le tu pa tam obupanega vrabca, ki zaman išče kaj za pod zob. Trava se žalostno upogiba pod vetrom. Vse je otožno, a vseeno tečem dalje lahkih nog. Pridem na kraj, kjer stoji visoka smreka. Splezam nanjo in z visoke veje opazujem Barkovlje. Stanujem namreč na Trsteniku, ki je sedaj v decembru opustel. O, kako drugače je bilo pred dvema letoma, ko je v tem času snežilo. Pred očmi se mi v mislih Trstenik spet pobeli s snegom in od vseh strani tečejo moji prijatelji. Še dalje sanjarim in obnavljam spomin na tisti krasni december: sankali smo se in delali snežene može. Najbolj zabavno pa je bilo kepanje. Razdelili smo se na dve skupini. Ogradili smo dva kosa zemlje z vejami. Če bi namreč priletela kakšna kepa, bi nas veje branile pred njo.

Tudi nasprotniki so naredili tako. Oni so bili niže v dolinici in so imeli za vodjo nekega moža, ki ga poznam po imenu, Piero ga kličejo. Nekoč je delal v ladjedelnici, sedaj pa je upokojen. On jim je pomagal graditi tabor. Kot posebno domisljico je predlagal, da privlečejo od nekod mrežo za sejanje zemlje ter jo postavijo kot obrambni zid pred točo naših kep.

NAŠI MLADI SODELAVCI

Ko je bilo vse pripravljeno, smo se začeli vojskovati. Kmalu pa smo morali ugotoviti, da nasprotniku ne moremo do živnega, ker je bil varen za svojo mrežo. Zato smo naredili mnogo majhnih kep in le nekaj velikih. Orjaške kepe smo zakotalili navzdol proti nasprotnikom. Ko so se ti umaknili na prosto, smo jih obsuli s točo majhnih kep. Proti takšni množici kep so bili brez moči in so se takoj vdali. Tako zamišljen v predlanski decembrski dan sem skoraj pozabil, da je okrog mene pusta okolica brez senčice beline.

Robert Seražin,
2.r. Sr. š. »Sv. Ciril in Metod«
Sv. Ivan

MAČJA ZGODBA

Jaz sem Pepo, maček. Stanujem v Trstu, in sicer v ulici Ginnastica 11. Če me hočete obiskati, pozvonite pri družini Kleva. Tam stanujemo vsi: gospa Iva, Mirko in jaz. Mirko je moj najhujši sovražnik.

Oprostite, pozabil sem vam predstaviti Mirka in sebe. Jaz, Pepo, sem postaven

maček z dolgo črno dlako in velikimi zelenimi očmi, moja hoja je nadvse gosposka. Mirko, moj najhujši sovražnik, pa je zeleno rdečkast papagaj. Jaz ga ne prenašam, ker me že navsezgodaj prebudi s svojim kričanjem. Da bi mu vrnil in ga razjezil, sem začel včeraj na vse pretege mijavkati. S to muziko pa sva zbudila gospo Ivo. Vsa razburjena je pridrvela v sobo in zakričala: »Mir!«

Ob tej besedi je nastala smrtna tišina. Nato me je prišla za vrat in me odnesla v kuhinjo. Tam mi je nalila mleka in dodala košček mesa, misleč, da sem mijavkal zaradi lakote! Potem je dala jesti še Mirku. Zatem je odšla nakupovat. Ker nisem imel kaj delati, sem odšel v kopalnico. Tam sem videl viseti na vrvici vrsto nogavic. Pozorno sem si začel izbirati, katere bi raztrgal. Najbolj vabljive so bile za igranje najlonske nogavice, ker so se dale tako lepo nategovati. Ko sem jih scefural, sem jih skril pod kopalno kad in se mirno potuhnil v svoj kot.

Po kosilu sem čakal na poslastico, a glej spaka: Mirko

jo je dobil, jaz pa nič. Uga- čera pa je bila njena jeza že bolje spal. In res, spal sem
nil sem: najbrž je gospa lva pozabljena, ker sem dobil o- ko ubit.
pogrešila najlonke in obdol- bilno večerjo. Z okroglim
žila mene. No, samo da jih trebuškom sem se še spre- Sr .š. »Sv. Ciril in Metod«
nisem dobil z metlo! Do ve- hodil po stanovanju, da bi Sv. Ivan

ŠOLARJI PIŠEJO

MOJE BOŽIČNE POČITNICE NA LAZNI

Na praznik Sv. Štefana smo se odpravili na Lazno. Na jugoslovanski strani nas je čakal avtobus. Moj tata je že prej peljal Marka in Sava čez mejo, ker so z njima šli na Lazno tudi njuni starši. Tako sta prišla prej, ker nista šla čez mejo s skupnim potnim listom, kjer je bilo štiriintrideset imen in slik. Tata mi je že naložil na avtobus prtljago, nahrbtnik in smuči. Sedel sem v avtobus v prvo vrsto. Pod oknom je bil na modri ploščici napis: »Rezervirano za invalide«.

Na Lokvah sem izstopil. Iz avtobusa mi je tata položil na tla nahrbtnik, smuči pa smo započili v tisto majhno plast snega, ki je ostala popluzena ob robu ceste. Prišel je konj s sanmi. Nanje smo naložili smuči in torbe. Jaz sem pozdravil tatiča in se po strmi poti usmeril proti koči, kamor smo dospeli po skoraj dveh urah hoje. Na mizi nas je čakal čaj. Pozneje je konj pripeljal prtljago.

Vsak dan sem šel smučat, samo enkrat sem ostal v koči, ker sem se tisto jutro udaril v nogo in me je zato bolela.

Predzadnji dan so bile tekme. Zjutraj smo se z žičnico povlekli do vrha. Do pobočja smo teptali sneg. Opoldne je bila prog

končana. Tovariš Jože Dolinšček, ki je bil tekmovalec, nam je dal zadnje nasvete. Oseminpetdeset, devetinpetdeset, šestdeset - smuk!! Tako je tovariš Požar dal dvakrat start Borisu, Matičku, Ugu, Diegu, Samu in meni. Po večerji se je tovariš Požar takole oglašil: Samo Sancin prvi, Ugo Dornik drugi, Igor Košuta tretji itd. Jaz, Samo in Ugo smo se zelo veselili, da niso drugi tekmovalci zavzeli naših mest.

Drugo jutro smo se zgodaj zbudili. Za zajtrk je bila dežurna prva vrsta; dali so nam tudi več hrane. Skupini od 10 do 12 let in od 12 do 14 let sta še tekmovali, zato smo mi najmanjši, kakor so nas imenovali, čakali v domu. Nenadoma so se na hodniku odprla vrata. Vstopil je tovariš Marušič in nam naznanil odhod. Poslovali smo se od kuharic, ki so enajst dni skrbele za hrano, si deli na rame nahrbtnike in šli po stopnicah. Komaj pa sem stopil čez dve stopnici, sem zdrnil in po zadnji plati prišel do kleti. Vzrok je bil ta: imel sem na nogah težke smučarske čevlje, ki so imeli na podplatih kovino. Pobral sem se in šel ven pogledat, kakšen je sneg. Nato sva si s Samom namazala smuči, si jih nadela in se pognala v breg. Prismukala sva do žičnice, da bi bila pot do Lokev krajša. Gozd je bil ogrnjen v belo odejo. Pogledal sem na vejo: velik kup snega je visel na njej.

Ko smo prišli na Lokve, nas je že čakal avtobus. Šli smo v dom pit čaj. Nato smo naložili na avtobus prtljago. Poslovali smo se od tovarišev, ki skoraj vsi stanujejo v Novi Gorici. Že na jugoslovanski strani me je čakal tata. Peljal me je domov. Zelo sem bil vesel, da sem bil spet doma.

Igor Košuta
5.r. Ul. Randaccio - GORICA

NATEČAJ

Uredništvo Mladinske revije GALEB razpisuje tudi letos nagradni natečaj za osnutek platnice, s katero bo opremljena Revija v prihodnjem letniku 1972 - 1973.

Izdelke v pokončnem formatu, v poljubnih barvah in z obveznim napisom GALEB na vidnem mestu, je treba poslati na Uredništvo GALEBA nepreklicno do 31. marca 1972. Osnutke označite z geslom. Isto geslo je treba prepisati na zalepko, v kateri mora biti ime in priimek udeleženca natečaja ter navedba razreda in šole. Zaprto zalepko priložite osnutku.

Osnutke bo ocenila posebna komisija likovnih umetnikov in ilustratorjev GALEBA.

ZMAGOVALEC NATEČAJA DOBI ZBIRKO MLADINSKIH KNJIG.

Nagrajeni osnutek platnice in ime zmagovalca bosta objavljena v letošnji osmi številki GALEBA.

Nagradnega natečaja se lahko udeležijo vsi šolarji slovenskih osnovnih šol in dijaki nižjih srednjih šol na Tržaškem in Goriškem. Uredništvo poziva vse učence, naj osnutke pošljejo čimprej, ker ne bo vzelo v poštev izdelkov, ki jih bo prejelo po 31. marcu 1972.

JUTRO

Noč, črna senca,
zdaj zaspil.
Jutro, veselo jutro
zlatò vrh hriba
v dolini se zbudi,
pod nebom živi.
Jutro, veselo jutro
živi v naročju dolin.

Andro Merku
4. r. SV. IVAN

NAŠA HIŠA

Naša hiša je stara in zato je bila večkrat popravljena. Letos smo jo tako popravili, da je kakor nova. Stara je približno petdeset let. Je enonadstropna. V pritličju je kuhinja, jedilnica, sprejemnica in kopalnica. V prvem nadstropju sta dve spalnici.

Pri nas doma je pozimi prijetno, ker imamo centralno kurjavo.

Sandor Sedmak
2. r. GABROVEC

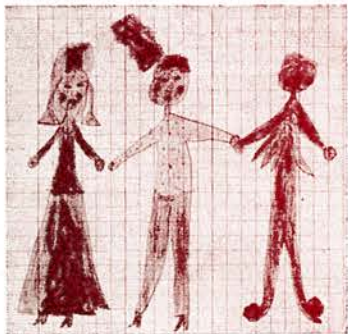
MOJ OČKA

Moj očka je srednje postave. Ima zelene oči in črne lase. Imenuje se Anton, ampak vsi ga kličejo Nini. Dela pri železnici. Če pride zgodaj z dela, greva na sprehod.

Moj očka je občinski svetovalec in je vesel, kadar gre na sejo v Zgonik.

Kadar gleda po televiziji nogometno tekmo, se razjezi, če mama in jaz klepetava.

Tanja Furlan
2. r. GABROVEC

Suzi Rakar
2. r. ŽAVLJE

KO SEM BILA MAJHNA

Rodila sem se zelo majhna. Imela sem komaj en kilogram in pol. Moja mama pravi, da sem bila kot steklenica piva. Zato sem bila tri mesece v bolnici.

Ko sem imela tri leta, sem šla v vrtec. V vrtec sem hodila tri leta. Iz majhne punčke sem dorasla v veliko deklico in hodim že v drugi razred osnovne šole.

Ines Škabar
2. r. REPENTABOR

Gledam se na sliki, ko sem bila stara osem mesecev. Sedim na travici. V kotu slike je čevljiček, ki sem ga izgubila. Oblečena sem v bel plašč. Lička imam rdeča in glavica je polna tankih lask.

Na sliki zgleda, da sem prijazna deklica, ker sem vsa nasmejana. Tudi moja mamica pravi, da sem bila zelo luštkana.

Paška Purič
2. r. REPENTABOR

KO SEM BIL MAJHEN

Ko sem bil majhen, sem bil debel deček. Mama pravi, da sem mnogo jokal in malo spal. Večkrat sem jezil mamico.

Ko sem imel enajst mesecev, sem že hodil. Ko sem imel šestnajst mesecev, pa sem dobil bratca.

Od tedaj sem se zelo poboljšal. ponoči sem mirno spal v svoji sobi, podnevi pa nisem bil tako siten. Rad sem se igral s starejšo sestro in jo večkrat nadlegoval, ko je pisala nalogo.

Imel sem mnogo igrač, a najbolj so mi ugajale vžigalice in papir.

Rad sem hodil v vrtec in sedaj rad hodim v šolo.

Rudi Purič
2. r. REPENTABOR

Ko sem bil majhen, so me radi imeli. Mamica je imela veliko dela z mano. Dostokrat sem se polulal in pomazal. Mama me je morala zato večkrat okopati. Tudi nahranila me je. Rad sem pil mleko iz steklenice z dudico.

Ko sem dorasel, sem začel klicati »mama«. Rad sem se igral s svojimi igračkami in igram se še zdaj.

Spominjam se, ko sem šel z mamo in očkom v mesto. Peljala sta me v neko veliko hišo. Jaz nisem vedel, kje sem. Tam je bila v belem oblečena gospa. Dala mi je bonbon, me prijela v naročje in me nesla v neko drugo sobo. Preoblekla me je v srajco in me potem peljala k drugim otrokom. Bilo nas je dosti v posteljah. Jaz sem takoj začel jokati, ker nisem več videl mamice in očka. Vedel sem, da nisem doma. Tam so govorili drugače in jaz nisem nič razumel.

Sandro Guštin
2. r. REPENTABOR

Ko sem bil majhen, sem se rad igral z majhnimi igračkami. Ko sem bil star devet mesecev, sem napravil moj prvi korak. Mama in očka sta bila zelo vesela. Mnogokrat pa sem padel in začel jokati.

Rad sem mami trgal rožice, zato me je kregala.

Ko sem imel prve zobke, sem tako padel, da sem si jih izbil.

Vedno sem hodil k babici gledat krave in kokoši. Rad sem se igral z muckami. Zdaj sem že velik in hodim v šolo.

Fabjo Ravbar
2. r. REPENTABOR

Ko sem bil majhen, sem bil zelo bolan. Star sem bil dva meseca in moral sem v bolnico. Osem dni sem bil v veliki nevarnosti. Mislili so, da bom umrl. Vse noči so

bili pri meni. Po dveh mesecih sem prišel iz bolnice.

Ko sem imel tri leta, sem začel hoditi v vrtec. Ko sem imel šest let, sem šel v šolo. Letos obiskujem drugi razred.

Lojzek Guštin
2. r. REPENTABOR

SUZANINA PRIPOVEDKA

Nekoč sem za našo hišo zagledala srnico. Bila je vsa preplašena. Vprašala sem jo:

»Srnica, kaj delaš tukaj?«

Srnica mi je v strahu odgovorila:

»Lovci so me hoteli ustreliti in zato sem zbežala sem.«

Pobožala sem jo in ji dejala, da jo peljem domov. Srnica je bila zelo zadovoljna. Doma sem jo hranila in tako je ostala za vedno pri meni.

Suzana Škabar
2. r. REPENTABOR

MOJA DRUŽINA

V družini smo štirje: Albin, Anica, David in Suzana.

Ko pridem iz šole domov, je David vesel. Očka dela, mama pa varuje mene in Davida. Ko očka ob nedeljah ne dela, hodimo na izlete.

Ko mama pere, jo jaz gledam. Mama tudi kuha in pospravlja. David pa je poreden in vse stvari razmeče, ker je tako velik, da vse doseže.

Suzana Škabar
2. r. REPENTABOR

V GLEDALIŠČU

Bila sem v gledališču. Šla sem gledat igro o Trnuljčici. Igra mi je zelo ugajala. Najbolj pa mi je ugajal Bambo.

Gabriela Basezzi
1. r. ŽAVLJE

Nekega dne nam je gospa učiteljica povedala, da bo v Slovenskem gledališču v Trstu pravljica o Trnuljčici. Ko je prišel ta dan, sem šla z mamo in sestro v Kulturni dom. Tu nas je čakala učiteljica in z njo smo šle v dvorano, ki je bila polna otrok.

Kar naenkrat je nastala tema in začela se je igra. Ugajale so mi te osebe: kralj kraljica, kraljevič in Bambo, dvorni šalji-vec. Najbolj pa mi je ugajalo tretje dejanje, ko je kraljevič iz dežele Sedmerih jezer rešil Trnuljčico in ves dvor iz dolgega stoletnega spanja.

Po igri smo šle domov.

Franka Poropat
2. r. ŽAVLJE

22. decembra 1971 smo šle v gledališče. Šli smo vsi iz našega razreda z našo učiteljico. Z menoj sta šli moja mama in sošolka Maura. Peljali smo se z avtobusom.

V gledališču nas je čakala učiteljica. Potem smo šli v dvorano, kjer se je kmalu začela igra »Trnuljčica«. Meni so bili všeč Bambo, vile in kraljica.

Po končani igri smo se vrnili z avtobusom domov.

Romana Pečarič
4. r. ŽAVLJE

Tudi letos so nam v gledališču pripravili igro Trnuljčica. To je stara pravljica, ki jo vsi poznamo. Kot igra pa mi je bila ta pravljica zelo všeč, ker je bila tudi smešna. Najbolj so mi bili všeč Bambo, kuhar, zvezdogled in črni vitez. Bambo s svojimi smešnicami nas je tako zabaval, da nas je trebuh bolel od smeha. Igra je trajala dve uri.

Vsi dobre volje in zadovoljni smo se vrnili domov.

Upamo, da nam bodo drugo leto zopet kaj lepega pripravili.

Florjan Makor

4. r. ŽAVLJE

POLNOČNICA

Na božično viljo sem šla z mamo in očetom v Dolino k polnočnici, ker nas tam vedno pričakujeta dedek in babica. Z veseljem hodim na božično viljo v Dolino, ker mi je všeč, kako tam okrasijo cerkev z zelenjem, in ker naredijo lepe jaslice.

Pri polnočnici je bil tudi naš g. katehet. Po končani polnočnici so možje streljali v zrak rakete vseh barv.

Ko sem slišala zvonenje zvonov in petje v cerkvi, se mi je zdelo, kot bi bila v Betlehemu.

Darja Gombač

5. r. ŽAVLJE

ve knjige. Uganiti morate ime slavnega moža, ime njegove rojstne vasi in letnico izdaje prve knjige v slovenskem jeziku.

Sedaj pa uganke:

A) Katere je največja država na svetu?

1. Kitajska
2. Združene države Amerike
3. Sovjetska zveza
4. Kanada

B) Katero drevo med iglavci je tišto, kateremu pozimi odpadejo iglice?

1. bor
2. macesen
3. smreka
4. jelka

C) Kje živi kenguruj?

1. v Južni Ameriki
2. v Afriki
3. v Aziji
4. v Avstraliji

In na koncu še pravilne rešitve ugank iz prejšnje številke Galeba. Te so: A 3, B 2 in C 4; slikovna uganka: Ljubljana, Ljubljana, Zmajski most.

Med vsemi tistimi, ki so pravilno odgovorili, je žreb določil SILVANO STAREC, učenko 5. r. osn. šole v BARKOV-LJAH, ki dobi lepo knjigo.

BESEDE Z NASPROTNIM POMENOM

GLOBOK	—
GLADEK	—
DRUGAČEN	—
MOČAN	—
ZAMOTAN	—
BOGAT	—
NOBENA	—
OBRABLJEN	—

Besedam v gornjem stolpcu poišči besede z nasprotnim pomenom. Začetne črke besed z nasprotnim pomenom povedo priimek slovenskega pesnika.

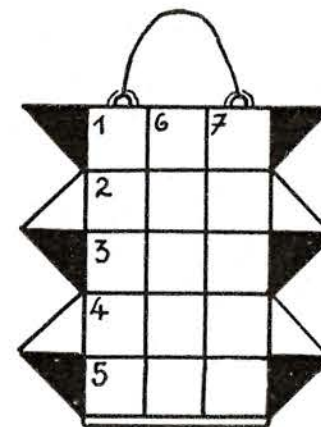
DOPOLNJEVALKA

— — — — DANJI
M — — — CA
PODLA — — — —
ZA — — — — A
R — — ANKA
ZA — — — —
— — — — A

Gornje nepopolne besede dopolni s črkovnimi skupinami ALLI, HVALI, IS, REP, SICA, VOJ, VSAK. Na vsako črtico pride po ena črka. Ob pravilni rešitvi dobiš pregovor.

ZA BISTRE GLAVE

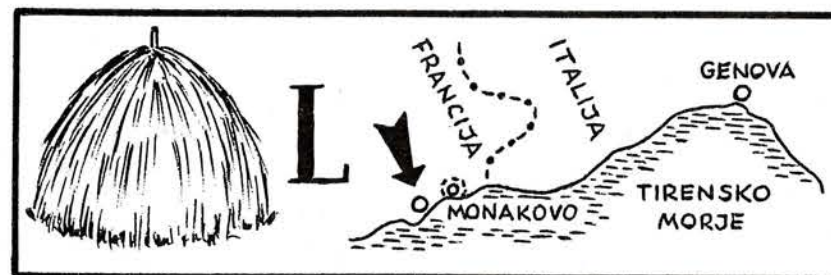
KRIZANKA »LAMPIJONČEK«

Vodoravno: 1. poštar, kurir, 2. ilovica, 3. okrajšano ime Henrik, 4. pasje hišice, senčnice, 5. ptič z velikim živobarvnim repom.

Navpično: 1. gost in oslajen sok, 2. visoka družba, izbranci, 3. kraj na pol poti med Lipico in Divačo.

REBUS

Rešitve ugank pošljite čimprej na naslov: Uredništvo »Galeba« - Lojze Abram, Ulica G. Amendola 12 - 34134 Trst.

REŠITVE UGANK IZ 3. STEVILKE

MAGIČNI KVADRAT; *Vodoravno in navpično*: 1. Kropa, 2. robot, 3. obale, 4. polen, 5. Atene.

KRIŽANKA »BOŽICNO DREVO«; *Vodoravno*: 2. ost, 4. sel, 5. velik, 7. odsoten, 9. Ida, 10. sir, 12. NA, 13. sit, 15.

če, 16. način, 18. Ikar, 20. Sava. *Navpično*: 1. vesel božič, 2. ose, 3. tli, 5. voda, 6. kres, 7. oda, 8. nič, 9. Inki, 11. repa, 13. Sara, 14. tisa, 16. na, 19. ki, 21. vi.

REBUS: mlin ar voz i m oko — mlinar vozi moko.

REŠITVE UGANK IZ 3. STEVILKE SO POSLALI: *Marina Orel, Erika Roncelli, Tatjana Smerdel, Renata Gabrijelčič, Kristina Cupin, Dora Tomsich, Edi Galante, Fabij Mazzucca, Boris Gruden, Marko Mesesnel, Darij Andlovič, Igor Švab in Aldo Cunja, 5. r. DONADONI. Danila Milič, Nadja Cesar, Nevenka Škrlj, Anica Rebula, Jožko Milič, Vasilij Guštin, Jože Bitežnik, Loredana Sedmak, Nada Gherlani, Marina Milič, 5. r. ZGONIK. Barbara Gruden, 4. r. ZGONIK. Gabrijela Basezzi, Damjan Purger, Suzi Rakar, Franka Poropat, Fabija Sossa, Florjan Makor, Romana Pečarič, Darja Gombač, 1., 2., 4. in 5. r. ŽAVLJE. Sidonja Berdon in Tanja Kuret, 2. r. RICMANJE. Nadja Bizjak, 4. r. REPENTABOR, Vesna Bajc, 3. r. ROJAN, Gorazd Pučnik, 2. r. RICMANJE. Anamarija Baša, Silvana Starec, 5. r. BARKOVLJE.*

IZŽREBANI SO BILI IN DOBE NAGRADO: *Nadja Bizjak, 4. r. REPENTABOR; Vesna Bajc, 3. r. ROJAN in Igor Švab, 5. r. DONADONI.*